

یادداشت

چگونه از چالش‌ها عبور کنیم؟

کمال الدین پیر مودن

فعال سیاسی اصلاح طلب

مسائل جوانان آنقدر جدی است که مسئولان کشور نباید جز به حل مسائل آنها بپندیشند. بررسی علت اعتراضات اخیر نشان می‌دهد که جمع قابل توجهی از معترضین را جوانان و حتی نوجوانان تشکیل می‌دهند. آنها اینگونه می‌اندیشند که مسئولان راه خود را می‌روند و آرای آنان در اداره کشور تاثیری ندارد. از این رو اینگونه به کشور نگاه می‌کنند که گویا از سوی مسئولان مورد بی‌مهری قرار گرفته‌اند. یک بستر مناسب نیز برای این طرح مطالبات و تقد‌های جوانان فراهم نیست. از این رو به بهانه‌های مختلف دست به اعتراضاتی می‌زنند که گاه‌ا‌ز سوی مخالفان و بدخواهان به آشوب کشیده می‌شود. دولت محترم باید در جهت احیای حقوق شهروندی مردم تلاش کند. اگر دولت به این سمت حرکت نمایند و گوش به اعتراض و علت اعتراضات جوانان بسپارد از عمیق مسائل کشور اطلاع پیدا خواهد کرد. امروز جوانان زندگی معمولی می‌خواهند زندگی‌ای که بتوانند در آن با یک تلاش مداوم مسیر آرامش خود را فراهم کرده، ازدواج کنند و صاحب فرزند شوند و در زندگی خود احساس خوشبختی نمایند. از این منظر زمانی که خواسته جوانان برای دولتمردان مشخص شود آنگاه شاهد اعتراضات تند جوانان نخواهیم بود که عده‌ای تندرو و مخالف منافع ایران و ایرانی آن اعتراضات را به اغتشاش کشیده و امنیت کشور را با مخاطره روبه‌رو کنند. در روزهای گذشته هیجاناتی در برخی شهرها به وجود آمده که با حاشیه‌هایی روبه‌رو شد. از این منظر لازم است دولت محترم حق اعتراض شهروندان را بر اساس قانون اساسی به رسمیت بشناسد و زمینه‌های لازم برای اعتراضات قانونی مردم را فراهم کند. در این صورت دیگر بدخواهان نمی‌توانند اعتراضات را مدیریت و به سمت ضربه به جمهوری اسلامی هدایت کنند. مردم حقوقی تحت عنوان حقوق شهروندی دارند از جمله حقوق آنان این است که نمایندگان واقعی خود را در مجلس شورای اسلامی داشته باشند. نماینده‌ای که حقوق مردم را در نظر داشته باشد نه اینکه بر برخی سیاست‌هایی را به قانون تبدیل کند که عملاً موجب رنجش ملت گردد. همه قدرت نظام مقدس ایران اسلامی از ملت نشأت می‌گیرد. دولت اگر در هر امری نظر مردم را بخواهد، آنگاه شهروندان پشت دولت و نظام قرار خواهند گرفت و این موضوع موجب کاهش شکاف بین دولت و ملت و ایجاد نشاط سیاسی در کشور می‌شود. در این صورت کیفیت زندگی ملت و خصوصاً جوانان نیز افزایش خواهد یافت.

خبر

مهدی مطهرنیا:

اروپا تمایلی به حفظ میراث خود در برجام ندارد

یک کارشناس مسائل بین الملل با اشاره به تهدید اتحادیه اروپا به تحریم ایران در حوزه حقوق بشر گفت: معتمد اتحادیه اروپا به واسطه شکست در مذاکرات هسته‌ای دیگر چندان تمایلی به حفظ میراث خود در برجام و ادامه تعامل مثبت با ایران ندارد. مهدی مطهرنیا درباره تحریم‌های اخیر کانادا در حوزه مسائل حقوق بشری که شامل افراد مسئول سابق و فعلی انتظامی و امنیتی و سیاسی کشورمان است، گفت: اگر قبلاً بین جبهه اصلاح طلب و اصولگرا در نگاه به غرب تمایزی دیده می‌شد اکنون دیگر تمایزی وجود ندارد. یکی از نمادهای عینی این مسأله، نشست دانشگاه تهران با حضور اساتید این دانشگاه است که محمدجواد ظریف و غلامعلی حداد عادل را در کنار هم به‌همراه افرادی چون ابراهیم متقی و صادق زیباکلام قرار می‌دهد. از این رو غرب هم دیگر تمایز قبلی میان اصولگرا و اصلاح طلب قائل نیست. پس باید توجه کرد که تحریم‌ها متوجه طیف وسیعی از فعالان صحنه سیاسی در سیاست داخلی و خارجی از سعید مرتضوی تا محمدجواد ظریف می‌شود. این استاد دانشگاه درباره ترکیب افراد مورد تحریم از سوی کانادا از سعید مرتضوی تا محمدجواد ظریف خاطر نشان کرد: این رفتار می‌تواند دارای معنای خاص خود در جهت یادآوری حوادث گذشته در دولت‌های اصلاح طلب و اصولگرا باشد. وی با بیان اینکه اتحادیه اروپا هم از این مدل تبعیت می‌کند اگر چه حفظ‌هایی دارد، گفت: اتحادیه اساساً در چارچوب نواخته اصطلاحات باواشگتن و در رقابت با غرب همواره می‌خواسته به ایران نزدیک باشد هر چند که آلمان اجرای آن را در زمان وزارت خارجه یوشکا فیشر به عهده گرفت. با توجه به واگرایی انگلستان از اتحادیه اروپا و نزدیک شدن آن به سیاست‌های آمریکا در قبال ایران و با توجه به روند مسائل ایران به ویژه پرونده هسته‌ای با آمریکا در جهت افکار فشار بیشتر به تهران همراهی می‌کنند. این استاد دانشگاه تصریح کرد: معتمد اتحادیه اروپا به واسطه شکست در مذاکرات هسته‌ای دیگر چندان تمایلی به حفظ میراث خود در برجام و ادامه تعامل مثبت با ایران ندارد. اتحادیه اروپا می‌داند که بر اساس تجربه زیسته شده‌اش در سال‌های اخیر با وجود اینکه سعی کرد با گسیل داشتن هیات‌های نمایندگی وسیع به تهران بعد از برجام وارد تعامل گسترده با ایران شود اما محقق نشد دیگر چندان تلاشی به خرج ندهد. در هر حال با خروج آمریکا از برجام خواست‌های اروپا از برجام محقق نشد و اکنون آنها با وجود مقاومتی که در این سال‌ها داشتند احتمالاً دوباره وارد چرخه تحریم ایران به بهانه‌های حقوق بشری و هسته‌ای شوند. مطهرنیا در پاسخ به اینکه برخی معتقدند روابط و تعامل‌های اروپا و ایران احتمالاً در آینده نزدیک پیچیده و تنش‌زا خواهد شد، گفت: هر چه کشور یا کشورهایی در محدوده آمریکا قرار گیرد، میزان مخالفت و دشمنی ایران با آنها بیشتر است. طبیعی است که اتحادیه اروپا با این سطح از همکاری و هماهنگی با آمریکا در این کفه قرار گیرد. اتحادیه اروپا با توجه به نزدیکی روابط از این مسئله مستثنی نیست و اروپایی‌ها این معنا را از مودند و اکنون در نظام بین‌الملل اروپایی‌ها مسیر آینده‌شان در این ارتباط مسیر سخت و هزینہ‌آوری خواهد بود.

غلامرضا انصاری در گفت و گو با «آرمان ملی»:

زنگ خطر عبور مردم

از جریان‌های سیاسی

نادیده گرفته شد

نیازمند رویکرد تحول‌گرایانه هستیم

مرجعیت نخبگان به حداقل خود رسیده است

نمی‌توان برای نسل جدید از اصلاح صحبت کرد

آرمان ملی – احسان انصاری: اعتراضات اخیر چه پیام‌هایی خواهد داشت؟ راهکار برون رفت از این مسائل چیست؟ «آرمان ملی» برای پاسخ به این سوالات با دکتر غلامرضا انصاری، عضو سابق شورای شهر تهران و فعال سیاسی اصلاح طلب گفت و گو کرده است. انصاری معتقد است: «امروز صحبت از اصلاح امور و همراه کردن جامعه و به خصوص نسل جوان که به اطلاعات آزاد و دانش روز دسترسی دارد کار آسانی نیست. این در حالی است که بیمار مانیز مدت‌هاست از مرز خطر عبور کرده است. با این وجود هنوز هم دیر نیست و اگر دلسوزان ملک و ملت به دنبال عبور از این مشکلات هستند باید یک رویکرد تحول‌گرایانه را در دستور کار خود قرار بدهند. مسئولان جامعه باید در یک اقدام شجاعانه به صورت رسمی اعلام کنند که صدای اعتراض مردم شنیده شده است و مسئولان به دنبال اصلاح کارکرد ناقص نحوه مدیریت جامعه هستند.» در ادامه حاصل این گفت و گورامی خوانید.

❖ چرا معتقدید مرجعیت نخبگان از بین رفته است؟ آیا نخبگان نباید در شرایط سخت با تصمیمات صحیح مسیر حرکت جامعه را اصلاح کنند؟

امروز نخبگان هر دو جریان سیاسی مانند طبیعی هستند که شاهد تب بیمار خود است. در شرایط کنونی مشکل سیاستمداران کمبود علم و دانش نیست، بلکه مشکل دو راهی حفظ قدرت سیاسی یا از دست دادن تدریجی قدرت سیاسی است. نکته دیگر درباره آزادی است. آزادی به این معنا نیست که هر مطلبی را بیان کنیم و پس از آن نیز آزادی پس از بیان داشته باشیم. مغز یک انسان سالم برای عملکرد صحیح نیازمند رهایی از ترس، قیومت و ناخودبودگی است. از سوی دیگر باید به این نکته توجه داشته باشیم که آزادی مادر همه ارزش‌هاست. آزادی یک مفهوم سیاسی نیست و بلکه ریشه در وجود انسان دارد. انسان بودن و انسان شدن تنها در یک جامعه آزاد امکان پذیر است. انسان تشنه نیازمند نوشیدن آب گوار است. اینکه برخی عادت به نوشیدن کم آب دارند دلیلی بر این نیست که همه انسان‌های جامعه باید مانند آنها رفتار کنند و رفتار نامتعارف آنها را تکرار کنند. امروز، فساد، تملق و چاپلوسی به مرز خطرناکی رسیده است. امروز فردی که مسئول آموزش و پرورش کشور است عنوان می‌کند دانش آموزانی که در اعتراضات اخیر بارداشت شده‌اند به کانون اصلاح و تربیت فرستاده می‌شوند تا آموزش‌های لازم به آنها داده شود و پس از مدتی آزاد می‌شوند. در اینجا این سوال مطرح می‌شود که نظام آموزشی ما پس از چهار دهه به اندازهای ناتوان است که نتوانسته آموزش‌های لازم را به دانش آموزان بدهد که آنها باید در کانون اصلاح و تربیت که جای افراد به‌هکار است آموزش ببینند؟ اگر پاسخ به این سوال مثبت است پس ما باید همه مدارس کشور را تعطیل کنیم یا آنها را کانون اصلاح و تربیت کنیم. از سوی دیگر گشت ارشاد عنوان می‌کند که افراد مسأله‌دار را به مراکز آموزشی می‌فرستند تا نکات لازم به آنها آموزش داده شود. این در حالی است که در طول سال‌هزینه‌های هنگفتی به سازمان‌ها و نهادهای فرهنگی کشور داده می‌شود تا مسائل فرهنگی را نهادینه کنند. هنگامی که این نهادها پس از چهار دهه هنوز نتوانسته‌اند آموزش‌های فرهنگی لازم را به جوانان بدهند، چگونه می‌توان در زمانی کوتاه این کار را انجام داد؟ این وضعیت درباره صداوسیما نیز وجود دارد و به‌رغم هزینه‌های هنگفتی که در دهه‌های اخیر به این سازمان داده شده اما این سازمان هنوز نتوانسته در جذب مخاطبان خود موفق عمل کند به شکلی که برخی رسانه‌های خارج از کشور را دنبال می‌کنند.

❖ راهکار شما برای عبور از بحران کنونی کشور چیست؟ واقعیت این است که امروز صحبت از اصلاح امور و همراه کردن جامعه و به خصوص نسل جوان که به اطلاعات آزاد و دانش روز دسترسی دارد کار آسانی نیست. این در حالی است که بیمار ما نیز مدت‌هاست از مرز خطر عبور کرده است. با این وجود هنوز هم دیر نیست و اگر دلسوزان ملک و ملت به دنبال عبور از این بحران هستند باید یک رویکرد تحول‌گرایانه را در دستور کار خود قرار بدهند. مسئولان جامعه باید در یک اقدام شجاعانه به صورت رسمی اعلام کنند که صدای اعتراض مردم شنیده شده است و مسئولان به دنبال اصلاح کارکرد ناقص نحوه مدیریت جامعه هستند.

وجود داشت که به دنبال یک‌دست کردن حاکمیت بودند. با این وجود مردم با حضور خود به دنبال اصلاح امور بودند. آلام بعدی در انتخابات سال ۹۲ به وجود آمد و زمانی که در یک فضای سرد انتخاباتی کسانی که می‌توانستند شرایط را تغییر بدهند به دلایل مختلف رد صلاحیت شدند. نمونه بارز این افراد مرحوم آیتا... هاشمی بود که با حضور موثری که در انتخابات داشت شرایط را تغییر داد اما در نهایت توسط شورای نگهبان رد صلاحیت شد. در چنین شرایطی نخبگان و دلسوزان به صورت عقلایی تصمیم گرفتند و همه آنها روی آقای روحانی اجماع کردند. این در حالی بود که در آن مقطع زمانی آقای روحانی در درون جامعه پایگاه رای بالایی نداشت و حمایت نخبگان و دلسوزان جامعه بود که سبب پیروزی ایشان در انتخابات ریاست جمهوری شد. نکته قابل تأمل این بود که برخی این زنگ خطر را نیز نادیده گرفتند تا کار به سال ۹۶ و ۹۸ و اعتراضات خیابانی کشیده شود.

در درون جامعه پایگاه رای بالایی نداشت و حمایت نخبگان و دلسوزان جامعه بود که سبب پیروزی ایشان در انتخابات ریاست جمهوری شد. نکته قابل تأمل این بود که برخی این زنگ خطر را نیز نادیده گرفتند تا کار به سال ۹۶ و ۹۸ و اعتراضات خیابانی کشیده شود.

❖ آیا کسانی که این زنگ خطر را نادیده گرفتند از پیامدهای آن اطلاع نداشتند؟

در سال ۹۶ مخالفان دولت روحانی با راه‌اندازی کارناوال‌هایی در خیابان‌ها که از مشهد آغاز شده بود گمان می‌کردند که می‌توانند دولت را تحت فشار قرار بدهند. نکته مهم در این زمینه این بود که اقداماتی که این گروه انجام دادند در نهایت به ضد خود تبدیل شد و به شعارهای هنجار شکنانه علیه ساختار سیاسی تبدیل شد. اتفاق مهمی که در این مقطع زمانی رخ داد که قابل تأمل است این است که مردم در این اعتراضات شعار «اصلاح طلب: اصولگرا دیگه تموم شد ما چرا» را سر دادند. شاری که شاید در ابتدای

امر زیاد مورد توجه قرار نگرفت اما خیلی زود پیامدهای آن گریبان گیر جامعه شد. این اتفاق مانند عبور بدن بیمار از مرز ۴۰ درجه بود. این اتفاق در حالی رخ داد که کسی این زنگ خطر بزرگ را جدی نگرفت و فردای پایان اعتراضات به فراموشی سپرده شد. این آلام نشان می‌دهد که مردم از جریان‌های سیاسی عبور کرده‌اند و دیگر نمی‌پذیرند که به نام اصلاح طلبی یا اصولگرایی اقداماتی که در جامعه صورت بگیرد که روی زندگی مردم تأثیر مثبتی نداشته باشد. با این اتفاق مرجعیت نخبگان به حداقل خود رسید و اصلاح طلبان با اقدامات ناصحانه خود می‌توانستند شرایط را بهتر کنند کارایی خود را از دست داده‌اند. در چنین شرایطی طبیعی که تجربه و تخصص دارد و می‌تواند بیمار را نجات بدهد دست و پای خود را بسته می‌بیند. دارند استفاده می‌کنند که اهداف دولت محقق نشود. دومین آلامی که نشان دهنده بالا رفتن تب در جامعه بود در سال ۸۴ و ۸۸ بروز و ظهور پیدا کرد. در این برهه زمانی جریانی در کشور

مرجعیت نخبگان به حداقل خود رسید و اصلاح طلبان با اقدامات ناصحانه خود می‌توانستند شرایط را بهتر کنند کارایی خود را از دست داده‌اند

فرمانده نیروی زمینی سپاه:

عملیات رزمایش اقتدار در روزهای آینده به اوج می‌رسد

انجام است. وی افزود: عملیات‌های پیش‌بینی شده برای روز سوم نیز طبق برنامه از صبح روز چهارشنبه ۲۷ مهر انجام می‌شود. فرمانده نیروی زمینی سپاه پاسداران در پاسخ به سوال خبرنگار فارس، مبنی بر اینکه رزمایش اقتدار نیروی زمینی سپاه در چه روزی به اوج خود خواهد رسید، بیان کرد: هر روز این رزمایش اوج آن است. دیروز که تجمع نیروها و تجهیزات را شاهد بودیم یک اوج بود و امروز هم که شاهد اعزام تجهیزات و ستون کشی به منطقه رزمایش هستیم، وی

فرمانده نیروی زمینی سپاه پاسداران با بیان اینکه در دو روز آینده شاهد اوج عملیاتی رزمایش اقتدار نیروی زمینی سپاه خواهیم بود، گفت: فردا یگان‌های زرهی، نیروی مخصوص، بالگردها و پهپادها رزمی وارد عمل خواهند شد. سردار پاکپور فرمانده نیروی زمینی سپاه درباره مراحل دومین روز از این رزمایش اظهار کرد: ما امروز برنامه ستون کشی و استقرار نیروهای خودمان را در منطقه رزمایش داریم که این بخش از ساعت ۶ صبح آغاز شده و هم‌اکنون نیز در حال

نگره

ادامه سیاست‌های دولت‌های نهم و دهم در دولت سیزدهم؟

اخیراً وزیر نفت از راه‌اندازی نخستین پالایشگاه فراسرزمنینی به نام «ال پالیتو» در ونزوئلا و پالایش روزانه صدهزار بشکه نفت خام میدان‌های کشور در این پالایشگاه خبر داد. به‌نظر می‌رسد تیم اقتصادی دولت رئیسی برای دورزدن تحریم‌های اقتصادی چنین سیاستی را دنبال می‌کند؛ اما از منظر کارشناسان اقتصادی این راهکار، چندان مسیر پرثمری برای این در ایام تحریم نخواهد بود. این گروه تأکید دارند که چنین سرمایه‌گذاری‌ای در شرایط تحریمی و در کشوری تحریم‌زده که ارتباطش با جهان محدود است صورت گرفته و آورده اقتصادی چندانی ندارد. کارشناسان این اقدام را تقلیدی از عربستان و کویت می‌دانند و تأکید دارند که مشکل اصلی مشکل تحریم‌هاست و اگر مسأله تحریم‌ها حل نشوند با عملاً امکان ورود به بازارهای جهانی را نداریم. البته این سیاست دولت رئیسی مسبوق به سابقه است. در زمان دولت احمدی‌نژاد شاهد بودیم که هوگو چاوز، رئیس‌جمهور پیشین این کشور به‌دلیل سود کلانی که از همکاری اقتصادی با ایران به‌دست می‌آورد حاضر بود هرگونه همراهی با ایران داشته باشد. ایران برای بی‌خانمان‌های ونزوئلایی مسکن بسازد و حتی در استخراج اورانیوم به ونزوئلا کمک کند اما چه شد؟ در ادامه این همکاری اقتصادی نهنه‌ها برای ایران سودی نداشت؛ بلکه از آنجا که هر دو کشور عضو اوپک بودند به هنگامه بدهی‌های نفتی هند به ایران، ونزوئلا به رقیبی برای ایران بدل شد. اکنون نیز دولت در ادامه دیپلماسی اقتصادی خود دو حوزه نفت و کشاورزی را در ونزوئلا مدنظر قرار داده است. سفر رئیسی به ونزوئلا نیز یادآور سیاست دولت احمدی‌نژاد مبنی بر سرمایه‌گذاری در حیطه‌خوت آمریکا بود. حال سؤال این است که آیا برنامه‌های ناتمام دولت‌های نهم و دهم در دولت سیزدهم دنبال می‌شود؟ مرور یک سال تصمیم‌سازی در سیاست داخلی و خارجی دولت سیزدهم، نشانه‌های معناداری از تکرار سیاست‌های دولت‌های نهم و دهم را ارائه می‌دهد. عده‌ای از کارشناسان سیاسی بر این باورند حضور برخی مدیران دولت احمدی‌نژاد در دولت رئیسی به تکرار آن سیاست‌ها در اقتصاد و سیاست خارجی منجر شده است. اما سیاست‌های دولت احمدی‌نژاد تنها در موارد سیاسی و اقتصادی در ونزوئلا محدود نمی‌شود. موضوع توزیع پول در میان مردم و اجرای سیاست هدفمند یارانه‌ها یکی از اقداماتی بود که برای اولین بار در دولت محمود احمدی‌نژاد انجام شد و حالا به شکل دیگری در دولت رئیسی دنبال می‌شود. همچنین حضور پررنگ مدیران بانکی و مالی احمدی‌نژاد در جلسات اقتصادی دولت نیز یادآور شباهت‌های این دو دولت است.

❖ بازخورد منفی و پاشنه آشیل

کارشناسان بر این باورند که نوع مدیریت دولت در سیاست داخلی و خارجی، به‌اقدامات مداخله‌جویانه بین‌المللی و تحویل تحریم‌های حقوق بشری علیه ایران توسط ۲۷ کشور عضو اتحادیه اروپا و تحریم‌های جدگانه آمریکا و کانادا منتهی شده است. این گروه تأکید دارند اجرای این برنامه‌ها پاشنه آشیلی برای دولت سیزدهم است و دولت باید در نظر داشته باشد که نمی‌توان به نگاه شعاری، کشور را اداره کرد و با همین نگاه وارد دین سیاست خارجی و روابط بین‌الملل شد.

ویژه

حسن بهشتی‌پور:

روسیه جایگاه تعیین‌کننده‌ای در مذاکرات ندارد

یک کارشناس مسائل بین‌الملل در ارزیابی فضای شکل گرفته در روابط ایران با اروپا و ایالات متحده در پی تحولات داخلی ایران و تأثیر آن بر امکان از سرگیری مذاکرات وین و در پاسخ به این سوال که در زمانی که مقامات آمریکایی مطرح می‌کنند که در حال حاضر موضوع احیای برجام دیگر در دستور کار این کشور قرار ندارد، هدف مذاکره کنند، ارشد روسیه از بیان اینکه مذاکرات در نیمه دوم نوامبر که زمان پایان انتخابات فدرال آمریکا است، به‌رغم هزینه‌های هنگفتی که برخی رسانه‌های خارج از کشور را دنبال می‌کنند به شکلی که برخی رسانه‌های خارج از کشور را دنبال می‌کنند. این آلام نشان می‌دهد که مردم از جریان‌های سیاسی عبور کرده‌اند و دیگر نمی‌پذیرند که به نام اصلاح طلبی یا اصولگرایی اقداماتی که در جامعه صورت بگیرد که روی زندگی مردم تأثیر مثبتی نداشته باشد. با این اتفاق مرجعیت نخبگان به حداقل خود رسید و اصلاح طلبان با اقدامات ناصحانه خود می‌توانستند شرایط را بهتر کنند کارایی خود را از دست داده‌اند. در چنین شرایطی طبیعی که تجربه و تخصص دارد و می‌تواند بیمار را نجات بدهد دست و پای خود را بسته می‌بیند. دارند استفاده می‌کنند که اهداف دولت محقق نشود. دومین آلامی که نشان دهنده بالا رفتن تب در جامعه بود در سال ۸۴ و ۸۸ بروز و ظهور پیدا کرد. در این برهه زمانی جریانی در کشور